

Cuộc đời Chó tểch Hồ Chí Minh là một cuộc kiếm tìm không ngừng nghỉ cho sự nghiệp giải phóng dân tộc, giải phóng xã hội, giải phóng con người. Chính trong quá trình tìm tòi, khám nghiệm mỳ, chúng ta thấy Hồ Chí Minh toát lên một đức tính hết sức nổi bật – một tầm giống mỳ u mỳ c vỹ tinh thần tổ hợp. Tìm hiểu con đường tổ hợp của Hồ Chí Minh không những góp phần làm sáng tỏ thêm tầm vóc của Người mà còn có giá trị rất lớn đối với việc hình thành, nghiên cứu, rèn luyện của đời ngũ giống viên chúng ta hiện nay.

Hồ Chí Minh sinh ra trong một gia đình có truyền thống hiếu học. Hơn ai hết, Người đã thấm thía những mất mát giáo dục hết sức chu đáo. Với nền tảng cơ bản như vậy, Hồ Chí Minh hoàn toàn có thể trở thành một nhà Nho học uyên thâm như thân sinh của Người hoặc các vị tiền bối cùng thời khác. Nhưng vào thời điểm đó, Việt Nam đang chìm trong cảnh nô lệ của một nhà tan, cõi dân tộc đang trần trụi tìm lời đáp cho câu hỏi: Làm thế nào để giải phóng dân tộc? Câu hỏi lớn của thời đại đã được người thanh niên Nguyễn Tất Thành tìm ra lời giải. Anh đã không chần chừ vì công việc của con đường học hành theo lối cũ truyền thống trở thành một nhà Nho học hay một viên quan lười dốt để chấp nhận thu nhập của nhà phong kiến. Với tấm lòng yêu nước thương dân, Nguyễn Tất Thành đã đưa ra một quyết định táo bạo: “Tôi muốn đi ra nước ngoài xem nước Pháp và các nước khác. Sau khi xem xét họ làm như thế nào, tôi sẽ trở về giúp đồng bào chúng ta”. Và cũng chính từ đây, con đường hoạt động cách mạng theo thời đại của Hồ Chí Minh và con đường tổ hợp, chỉm lĩnh đạo cao văn hóa của Người được đặt trên một trục. Hồ Chí Minh đã có lời phát biểu u tối trong Pat.gtagtaran, ở thành phố Băng Đun năm 1959: “Tôi sẽ nói vài lời về các bạn. Khi còn trẻ, tôi không có dự định trở về học. Tôi đã đi du lịch và đi làm việc, đó là trường đời học của tôi. Trường học học dạy cho tôi khoa học xã hội. Nó dạy cho tôi cách yêu, cách ghét, yêu nước, yêu loài người, yêu dân chúng và hoà bình và căm ghét áp bức ích kỷ. Trường học học dạy cho tôi khoa học quân sự. Trường học học đã dạy cho tôi lịch sử, dạy cho tôi chính trị. Chính trị là gì? Theo tôi biết đó là sự đoàn kết nhân dân”.

Bóc tách trong khi núi tri thức được sự của Hồ Chí Minh, có rất nhiều vấn đề có thể minh chứng cho con đường tổ hợp của Người, nhưng tôi chỉ xin đề cập đến hai lĩnh vực được xem là tiêu biểu hơn cả, đó là việc tổ hợp người người và tổ hợp với báo chí và sự nghiệp cách mạng.

Trường học là vấn đề học người người. Sinh thời Hồ Chí Minh quan niệm: người người chính là chìa khoá để tiếp cận kho tàng tri thức nhân loại. Trong thời kỳ làm phụ bếp trên tàu Latus Têrêvin, mặc dù phải lao động hết sức vất vả, một nhóc (bắt đầu làm việc từ 4 giờ sáng và kết thúc vào 9 giờ đêm) nhưng Người vẫn tranh thủ thời gian để học tiếng Pháp. Có một điều rất thú vị mà ít ai có thể ngờ tới – đó là cách học người người của Người: mỗi ngày viết 10 từ tiếng Pháp vào cánh tay để viết vào làm việc và nhấm nháp, khi gặp những từ không hiểu Bác nhớ những từ Pháp giải nghĩa cho. Và với phương pháp như vậy, khi đến bất kỳ nước nào Bác đều hiểu ngôn ngữ của nước đó. Sau này, khi đã trở thành người người đường đường chính chính, dù tuổi đã cao song Người vẫn

là một tấm gương sáng về việc tự học, Người tự học xuyên suốt sách báo nước ngoài, khi không hiểu từ nào thì tra từ điển hoặc ghi chép trong sổ. Nếu không hiểu rõ, Bác tìm mọi cách nhờ người thông thạo ngoại ngữ để y dịch hộ. Cho đến nay chưa ai có thể chỉ ra đích xác Hồ Chí Minh biết bao nhiêu ngoại ngữ. Theo nhà học giả Êrich Giôhamxơn (Thuận Địch) thì Hồ Chí Minh biết từ 28 thứ tiếng. Đây có thể chỉ là một con số ước lượng nhưng có một điều chắc chắn rằng, Hồ Chí Minh có thể đọc thông viết thạo một số thứ tiếng như: Trung Quốc, Pháp, Nga, Đức, Tây Ban Nha, Thái Lan...

Trên lĩnh vực báo chí, mặc dù không phải là người hoạt động báo chí chuyên nghiệp nhưng có thể khẳng định rằng Hồ Chí Minh xứng đáng là bậc thầy về báo chí. Người đã khai sinh ra nền báo chí cách mạng Việt Nam với sự ra đời của tờ báo Thanh niên (1925). Không những thế, Người còn đóng vai trò là người hướng dẫn, điều chỉnh cho tờ báo bước phát triển của nền báo chí cách mạng nước ta qua một thời kỳ. Một điều mà chúng ta có thể khẳng định chắc chắn rằng Hồ Chí Minh không hề có đào tạo qua một trường lớp hay một khóa học nào về báo chí. Hồ Chí Minh tiếp xúc với báo chí ở Paris (Pháp). Bài đầu tiên Bác viết vài dòng, chép làm hai bản. Bác rút cảm hứng và sáng tạo khi bài mình được đăng. Bác so sánh với bản in để rút kinh nghiệm, dần dần Bác có thể viết bài báo dài tới một cột, rồi hai cột, khi thì kéo dài lúc thì rút ngắn. Trong nghiệp vụ "viết" của mình, Hồ Chí Minh có những điểm 3 thì đi tìm Người cũng vậy sáng tạo. Lần đầu tiên là một tin vài dòng như đã nói ở trên. Lần thứ hai là một truyện ngắn về đời sống công nhân Paris được đăng trên báo Nhân Đạo. Lần thứ ba là viết bài Tuyên ngôn độc lập. Như quy tắc tâm và kỹ thuật, Bác đã thành công trong việc sáng tạo báo chí làm vũ khí sắc bén trong trận tuyến chiến đấu.

Đào tạo nâng cao chất lượng công nhân và học sinh hiện nay thì công nghệ và kỹ thuật phải nắm vững quá trình công nghệ - học và tự học là một quá trình liên tục. Bên cạnh vai trò của các quan trọng của người thầy thì việc tự học tiếp, rèn luyện của trò mới là yếu tố quyết định chất lượng học tập. Điều này Bác cũng đã chỉ rõ "Việc học phải lấy tự học làm cốt". Giáo dục – đào tạo hiện nay cần phải hình thành được nhu cầu và khả năng tự học để học suốt đời. Gần đây Ban Chấp hành Trung ương khóa XI đã họp Hội nghị lần thứ 8, trong đó bàn đến vấn đề đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục – đào tạo đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa – hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế. Có thể thấy chúng ta đang trải qua một vấn đề này trong tự nhiên của Hồ Chí Minh. Theo quan niệm của Hồ Chí Minh, học là để hành, học để làm việc, học là một việc phải làm suốt đời. Suốt đời gắn lý luận với công tác thực tế. Không ai có thể chờ mình đã biết rồi, biết rồi thì đi. Người nói: "Công việc cần tiến mãi. Không học thì không theo kịp, công việc nó sẽ vượt mình lên phía sau". Vấn đề dung học, Người yêu cầu phải thiết thực, gắn với yêu cầu của công việc bản thân, với yêu cầu của đất nước. Về phương pháp, Người rất chú trọng về cách học. Người chỉ rõ: "Phải lấy tự học làm cốt. Do đó học và thầy giúp vào", tự học là học hiện tại tiếp 3 khâu: tự học của cá nhân phải làm tốt, học của học sinh tiếp và hướng dẫn của giảng viên chỉ đạo bổ sung thêm vào. Như vậy là không phải có thầy mới học, mà phải tự tìm sách đọc, lấy sách làm thầy. Trong tự nhiên giáo dục của Người, ta thấy Người luôn căn dặn người học không được một chữ, câu sách nói là đúng, phải có óc phân biệt "không được tin một cách mù quáng theo câu một trong sách", "phải đặt câu

hỏi vì sao, phải suy nghĩ càng xem nó có hợp với thực tế không, có thật là đúng lý không". Lý luận giáo dục hiện đại đòi hỏi phải đặt đội ngũ giáo dục vào vị trí chủ thể để nó vận động theo quy luật của chính nó. Lợi giáo dục không, rốt cuộc trên xu hướng chung như thế này mà còn không có hiệu quả vì nó trái với nguyên lý giáo dục của ngành sản xuất nghĩa.

Giáo viên trường chính trị chúng ta ngày hôm nay, đặc biệt là giáo viên trẻ của ngành, lao động và học tập theo tầm nhìn vĩ đại của Nguyễn. Nghiên cứu và thực hành, sẵn sàng, tận tâm Hồ Chí Minh, nêu cao chất lượng và vận động "con đường học tập" của Nguyễn cũng để cho mình chúng ta rèn luyện, phấn đấu suốt cuộc đời. Đội ngũ giáo viên nhà trường hiện nay đã được đào tạo qua trường lớp chính quy, bài bản. Trình độ giáo viên đều có nhân tố lên. Nhưng chúng ta cần luôn ý thức được rằng, đào tạo qua trường lớp, chúng ta mới chỉ là những "trình độ mới" như cách dùng từ của Hồ Chí Minh. Để trở thành người "trình độ hoàn toàn", trình độ thực tiễn thì rất cần sự kiên trì, bền bỉ học tập trong thực tiễn. Nếu giáo viên không quan tâm chú trọng việc học tập là đào tạo mình. Không phải ngẫu nhiên mà chúng ta cần có trường chính trị để có được là đào tạo, bồi dưỡng và nghiên cứu khoa học. Nghiên cứu khoa học là động lực thúc đẩy say mê nghiên cứu giúp giáo viên làm chủ được trình độ trên các lĩnh vực suy nghĩ, sáng tạo, biết vận dụng tri thức vào bài giảng cũng như thực tiễn cuộc sống. Mọi bài viết, mọi vận động nghiên cứu đòi hỏi giáo viên phải vạch ra được hướng, đặc biệt là tài liệu liên quan. Vì thế giáo viên có quá trình tích lũy và không ngừng thay đổi và phát triển, trình độ càng được mở rộng và chuyên sâu, không chỉ am hiểu về mặt chuyên ngành mà nắm vững những kiến thức của chuyên ngành gần, liên ngành.

Tô hữc, giáo dục là một hiện trình để làm cho bản thân của chúng ta con người, một hiện tượng năng động và tiến bộ như của mọi người trong cuộc sống. Giáo dục đóng vai trò hết sức quan trọng trong việc tích lũy kiến thức, kinh nghiệm và rèn luyện phẩm chất để có được của mọi người. Giáo dục là biết soi mình trong tầm nhìn của những người của ngành sản xuất và Hồ Chí Minh là người để lại cho chúng ta một tầm nhìn sáng chói muôn đời.

Nguyễn Bình Minh